

andere maatschappelijk verworpenen — de onwillekeurige vergelijking doet geen goed aan den indruk, want zoo kranig, geestig en handig een journalist als Brusse is Kenis lang niet. Boeken, als „Landlooperij”, „Het rosse Leven en Sterven in de Zandstraat” bezitten een rijkdom aan kleur, leven, verscheidenheid, een sprankelende woordenschat en een geraffineerd pakkende kunst van schrijven waartegen onze jonge Vlaming voorloopig niet op kan. Doch men bedenke, dat deze niet schreef over toestanden in 't eigen land, maar over het zeer ingewikkeld volksleven in de buitenlandsche metropolis, en men waardeere dan in de eerste plaats het feit, dat wij ons met Kenis' boek werkelijk naar Parijs verplaatst voelen, dat zijn sjouwers en straatventers, zijn adressenschrijvers en apachen de onvervalscht parijsche zijn en niet die van Antwerpen of Gent. Maar bovenal waardeere men het hart, het nergens tentoongedragen toch overal voelbare mededoogen, waaruit dit boek geboren werd en waarmede, in soberheid en eenvoud geschreven, het niet nalaten kan al zijn lezers te ontroeren en te doen belangstellen in de menscheijkheid waarvan het verhaalt. Sprekend, zonder opwinding of sentimentaliteit, over niets dan groote-stadsellende, over den z.g. zelfkant eener bijkans uitgeputte maatschappij, wist Kenis zijn, eenigszins romantisch getint, idealisme toch duidelijk aan den dag te leggen, zijn lezers te vervullen van menscheijvendheid en hun te doen gelooven in den mensch. Een onnaspeurlijke kunst!

Wat de kunst-van-schrijven betreft — het woord genomen in specialen zin — wat logica en helderheid, elegantie en distinctie van stijl aangaat, heeft Paul Kenis dan inderdaad nog zéér veel te leeren. Al op de eerste bladzij van zijn boek struikelen wij over dit zinnetje: „En Johan, die de oudste was en lui op de kanapee gelegen zijn mooi-blonden baard streefde, lachte

eventjes heel sceptisch”. Ik vraag u: zoo schrijft men toch niet? „Die de oudste was en streefde”? Het gaat niet! Bizarde stijl-gevoelig schijnt deze auteur van aanleg niet te zijn. Ook geeft hij meermalen blijken niet goed te weten wanneer hij zuiver-nederlandsch schrijft en wanneer vertaald fransch. Wat te denken van de zinnen volgend op den zoeven aangehaalden, en waarvan de eerste nog wel verbeeldt geschreven te zijn in spreektaal: „„Wel jongen, wij allemaal hebben dat gekend; het gaat wel over, wacht slechts tot je een paar jaar ouder bent en al die geestdrift, die opstand tegen het bestaande vallen van zelf; dat zijn de twintig jaar die je nu in 't hoofd spelen.” De twee anderen, die noch artisten, noch letterkundigen waren, maar tot het slag intellectueelen behoorden die Nietzsche lazen en Maurice Barrès, vonden het slechts heel natuurlijk dat de stille provinciestad toch niet het midden was waar een kunstenaar tot ontwikkeling kon komen, en dat het hem een eerste plicht moest zijn daaraan alles te offeren”...

Waaraan?... Neen, dit is eenvoudig niét „geschreven.”

Doch nu ook even één van de scènetjes, één van de zeer vele, welke niet alleen getuigen van het romantisch idealisme des auteurs, maar toch ook wel waarlijk van zijn goeden kijk op den parijschen volksaard, die, alle raffinement en perversiteit ten spijt, iets zacht en fijn romantisch heeft behouden, een elegantie die men misschien niet voluit poëtisch noemen mag, maar die toch zoo bekoorlijk afsteekt bij de totte grofheid van zeker noordelijk, meer germaansch, volksleven. Ik kies bladzijde 37. Vincent is nog betrekkelijk in goeden doen en kan zich de weelde veroorloven van een paar bloemen te koopen.

„Boven de aschblonde avondschemering begonnen de eerste lichten zachtjes te glimmen achter de ruiten van winkels en koffiehuzen. Vincent daalde den boulevard af tot aan de Seine, waar op de leuning